LÆSERNE MENER

RØD RING
Anne Baastrup, MF (SF), trafikordfører:
Alle danskere, som kører ind og ud af København, kender problemerne med lange køer og utrolig meget spildtid. Hver dag spilder familier og erhvervsdrivende 130.000 timer i bilkøer i hovedstadsområdet. Det mindsker mobiliteten og hæmmer væksten i vores samfund. Derfor er det simpelthen uforsvarligt ikke at gøre noget! Vores løsning er en trængselsafgift. Trængselsafgiften er det rigtige for miljø og klima, for københavnernes folkesundhed og den eneste måde at forkorte køerne i myldretiden på. Samtidig skaffer trængselsafgiften penge til bedre og billigere kollektiv trafik i hovedstadsområdet.

RØD LIGHED
Morten Kabell, MF (EL), trafikordfører:
Martin Geertsen fra Venstre vildleder københavnerne, når han siger, at en trængselsring rammer de socialt svage (Pol. 12.1.). Der er en meget klar sammenhæng mellem din indkomst og din transportform: Jo flere penge du tjener, jo mere sandsynligt er det, at du ejer en bil. Omvendt: Jo mindre du tjener, jo mere sandsynligt er det, at du bruger den kollektive trafik. Enhedslisten kræver derfor, at alle pengene fra trængselsringen bruges på at gøre den kollektive trafik bedre og billigere. For det vil skabe mere lighed. Under VKO-regeringen gik det lige omvendt: Der steg et blåt klippekort næsten til det dobbelte.

CHIKANE PÅ TO HJUL
Mette Olsen, Strandboulevarden 11, København:
Ud fra min egen lille, uautoriserede brugerundersøgelse må jeg konkludere, at højst 1 ud af 100 cyklister holder tilbage for passagerer, der skal stige af eller på bussen. Og dén ene procent er som oftest 60+ år. Så spørger man sig selv: Er undervisning i færdselsreglerne helt forsvundet ud af folkeskolen?

SMART POST
Steen Kärki, Rådyrvej 15, Hareskovby:
Modstanden mod postkassekravet vedrørende problemerne med nedlagte arbejdspladser, forringet service, uskønne og upraktiske placeringskrav og øget kommunal administration med dispensation og klager kan let løses med brugerbetaling. Giv Post Danmark tilladelse til at opkræve et passende gebyr fra de personer, der af den ene eller anden grund ønsker at få posten leveret til døren, så vil alle problemerne mindskes og modstanden mod loven vil ophøre.

FARLIG POST
Kurt Brath Jensen, Eckersbergsvej 35, Odense:
Jeg angriber ikke vores udmærkede og fyringstruede postbude – men tvinger den nye postlov dem til at bryde færdselsloven? Endnu har jeg ikke set børn eller gangbesværede blive forulempet, men siden årsskiftet kører de brede postcykler altså på fortovene, formentlig for at opnå den rationaliseringsgevinst, som var formålet med borgernes selvbetalte opsætning af postkasser.

BEVAR JOBBENE
Ole Thorbek, Poppel Allé 72, Værløse:
Mens regeringen satser på grøn vækst, har ledelsen af Vestas besluttet at reducere sin produktion af vindmøller og fyre 1.300 medarbejdere. Det vil påføre den danske stat en udgift på ca. 250 mio. kr. per år i arbejdsløshedsunderstøttelse. Herudover ca. 50 mio. kr. om året i tabte skatteindtægter. Samlet en budgetforværring på 300 mio. kr. om året. Ikke lige hvad Danmark har brug for. Regeringen bør øjeblikkelig i samarbejde med de ansatte tage initiativ til at undersøge mulighederne for at videreføre produktionen.

DUM BETALING
Jørgen Dreijer, Dyremosevej 3, Jyderup:
Det kan ikke undre, at den konservative borgmester i det rige Hørsholm kommer med forslag om, at der skal brugerbetaling på bibliotekerne. Mange lånere i hans kommune har sikkert råd til det. Det er bare ikke tilfældet alle steder. Hvis det bliver fremtiden, vil rigtig mange holde op med at bruge bibliotekerne. Der er sket voldsomme nedskæringer i hele landet over de sidste 2-3 år, og selvbetjening er blevet et mantra hos kommunalpolitikere. Hvis man nu også skal betale, vil benyttelsen falde, og det vil give incitament til at lukke endnu flere biblioteker. Det vil være katastrofalt, hvis befolkningens mulighed for at indhente viden og kultur forringes. En tidligere konge udtalte engang, at nok er vi fattige, men vi behøver ikke at blive dummere. Det er god visdom og økonomi at styrke viden og kultur!

ANONYME DONORER
Niels L.T. Carlsen, børnelæge, dr.med., Møllemarksvej 27 A, Odense:
Ud fra viden om familier med arvelige sygdomme vurderes blandt læger, at knap 10 procent af børn født i parforhold er resultatet af et sidespring. Mener Børnerådet, at også disse børn skal have et retskrav på at få at vide, hvem 'kapellanen' er, når de bliver 18 år? Eller skal de ikke have det samme retskrav som Børnerådet kræver for børn født efter sæddonation? Indtil nu har vi i henhold til romerretten fastholdt, at »den er faderen, som ægteskabet udpeger«. Jeg har svært ved at forstå, hvilke etiske og moralske grunde der ligger bag Børnerådets krav om, at børn skal kende deres genetiske baggrund, hvis der er født efter sæddonation. Jeg tror, at genetik har fået lov at spille en alt for stor rolle i forhold til de opvækstvilkår, der bydes vores børn i den nuværende debat. Jeg savner en humanistisk tilgang til diskussionen om sæddonation.

TOBINSKAT
Jens Rohde, MF, gruppeformand for Venstre i Europaparlamentet:
Politikens lederskribent påstår, at Margrethe Vestagers modstand mod en europæisk Tobinskat er antieuropæisk. Men ser man på substansen, afsløres fornuften i hendes modstand hurtigt. Ifølge kommissionens egne tal vil skatten nemlig koste 440.000 arbejdspladser i Europa, da det er umuligt at designe skatten, uden at den medfører kapitalflugt.

Uden kapital, ingen investeringer og dermed ingen vækst. Og det siger sig selv, at hvis skattegrundlaget forsvinder, så minder de omkring 420 milliarder kroner, som nogle påstår skatten vil generere, mest af alt om et fatamorgana. Det handler altså ikke om at være for eller imod Europa, men udelukkende om sund fornuft.

DAGENS CITAT

Tidligere var det i orden, at man så gammel ud, og man blev på sin vis også respekteret for at være i den tilstand, og så var der ingen grund til at gøre noget ved det. Georg Metz. Forfatter. I Kristeligt Dagblad.

Nej til EU-skat, ja til vækst og regulering af banker

FINANSSKAT

NADEEM FAROOQ
MF (R) SKATTEORDFØRER

RADIKALE VENSTRE holder ikke hånden under banker, når vi siger nej tak til skat på finansielle transaktioner. Vi holder i stedet hånden under vækst og danske arbejdspladser.

EU-KOMMISSIONENS egne beregninger viser nemlig, at Europa vil miste knap 500.000 arbejdspladser, hvis EU indfører en skat på finansielle transaktioner.

Alene i Danmark risikerer vi at miste 5.000 arbejdspladser på grund af lavere vækst. Det har vi ikke brug for i den nuværende situation.

REDAKTØR FOR lederkollegiet, Lars Trier Mogensen, tager derfor fejl i sine indlæg i både onsdagens og torsdagens aviser, når han siger, vi holder hånden under bankerne.

Regeringen ønsker at regulere den finansielle sektor og sikre, at bankerne fremover fortsat bidrager markant til vores samfund. Men i en periode med lav vækst i hele Europa er svaret ikke at indføre en skat, der kan koste os næsten en halv million job. Dertil kommer de job i bankerne og i den finansielle sektor, som flytter ud af Europa.

> **For nogle er det fristende at gøre spørgsmålet om skat på finansielle transaktioner til et moralsk anliggende. Det er for nemt at udråbe bankerne til grådige skurke**

Vi ønsker at skærpe kravene til bankernes kapitalgrundlag og sikre større gennemsigtighed i den finansielle sektor på europæiske niveau.

Derfor imødekommer vi målsætningen i EU om at gennemføre et krav om styrket kapitalgrundlag i den finansielle sektor.

Radikale Venstre har ikke noget ideologisk udestående med bankerne, men den finansielle sektor bidrager markant til vores samfundsøkonomi.

Derfor skal vi sikre, at bankerne bliver ved med at være sunde og robuste, så de også fremover bidrager afgørende til vores fællesskab.

For nogle er det fristende at gøre spørgsmålet om skat på finansielle transaktioner til et moralsk anliggende.

DET ER FOR NEMT at udråbe bankerne til grådige skurke, der bærer skylden for vores økonomiske krise.

Men sandheden er mere kompliceret end som så. Krisen er primært udløst af de politikere, der svigtede deres ansvar ved ikke at rydde op i deres offentlige finanser og tilmed førte en uansvarlig pengepolitik.

Der findes desværre ingen nemme løsninger på krisen. Vi kan ikke beskatte os til øget vækst, det skal vi kæmpe os til.

Vi skal i stedet genoprette tilliden til vores økonomi.

Vi skal sænke vores udgifter, få flere i arbejde og have færre på overførsler.

Lykkes det, får vi råd til at investere massivt i bedre og mere uddannelse, og vi kan for alvor sætte gang i en grøn omstilling. Det vil styrke vores vækst og sikre, at vi har råd til at tage os af vores udsatte og sårbare.

Danmark som traffickingfri zone?

PROSTITUTION

DAVID MUNIS ZEPERNICK,
BESTYRELSESFORMAND,
FONDEN SAFE AND ALIVE

HVER MORGEN, når vi danskere vågner, lægger en gruppe fattige udenlandske kvinder hovedet på puden efter endnu en nat, hvor de under slavelignende forhold har solgt sex til danske og udenlandske mænd i gadelygternes skær.

FÆNOMENET er velkendt og velbeskrevet, fordi København blot er en ud af flere vestlige storbyer, som i stadig stigende grad fungerer som en tilsyneladende uudtømmelig kilde til rigdom for de kriminelle bagmænd af både dansk og udenlandsk herkomst.

De organiserer både 'varetransport', 'salg og marketing' og den nødvendige grad af tvang og vold, som fastlåser kvinderne som en slags sexslaver midt i vores hovedstad.

Det nøjagtige omfang er i sagens natur ukendt, da den i høj grad ulovlige aktivitet i sagens natur ikke registreres i en tilgængelig database.

I KØBENHAVN alene er der måske mellem 100 og 150 kvinder, men hvis det reelle omfang ikke er større, hvorfor har vi så ikke, i en lille og overskuelig by som København, evnet at gribe fat om nældens rod og rive netværket op ved rødderne, sætte kvinderne fri og bagmændene bag tremmer?

Kan det være rigtigt, at politi og myndigheder i København og resten af landet står (næsten) magtesløse over for en gruppe kriminelle, hvis gøren og laden på gadeplan for en stor dels vedkommende kan observeres ved at holde øje med svenske luksusbiler i prostitutionsmiljøet omkring Skelbækgade?

> **Hvis vi kan mobilisere den politiske vilje, kan vi også finde ressourcerne til både lokalt at rive sextrafficking – det 21. århundredes slavehandel – op med roden**

Eller kunne vi faktisk med den rigtige lovgivning, som kom ofrene i møde og gav dem et incitament til at afsløre bagmændene, en styrket og målrettet politiindsats og civilsamfundets fulde fokus realisere visionen om Danmark som en traffickingfri zone?

Danmark er et relativt lille og velorganiseret samfund – globalisering og åbne grænser eller ej.

Det burde alt andet lige gøre indsatsen nemmere.

HVIS VI KAN mobilisere den politiske vilje, kan vi også finde ressourcerne til både lokalt at rive sextrafficking – det 21. århundredes slavehandel – op med roden og gå foran i den internationale kamp mod denne særlig modbydelige form for international kriminalitet, som i sin natur forener vold, voldtægt, udbytning og frihedsberøvelse og dermed træder stort set alle de værdier under fode, som vores samfund bygger på.

DET 100 DAGE gamle regeringsgrundlag giver en indikation af, at nye initiativer er på trapperne.

Forhåbentlig er de både gennemtænkte, vidtgående og inspireret af de mest progressive af vores europæiske nabolande som f.eks. Norge, Holland og Italien.

Her kunne vi virkelig lære noget, men indtil da må kvinderne tage en nat til.

KRONIKEN
16. januar 2012

Før vi taber de udsatte unge

BIRGITTE SIMONSEN
NOEMI KATZNELSON OG
KNUD ILLERIS

Der er brug for et helt nyt alternativt og uddannelsesorienteret arbejdsmarked, der ligger uden for det etablerede arbejdsmarked, men alligevel har sin berettigelse i de samfundsmæssige behov og udfordringer.

Birgitte Simonsen, fhv. professor i ungdomsforskning og leder af Center for Ungdomsforskning ved Danmarks Pædagogiske Universitet, nu en del af Aarhus Universitet
Noemi Katznelson, lektor i ungdomsforskning og nuværende leder af Center for Ungdomsforskning
Knud Illeris, professor i livslang læring ved DPU

IGENNEM længere tid har vi som ungdoms- og uddannelsesforskere arbejdet med at følge og analysere de mange forskellige aktiviteter, projekter og tilbud, som mange kommuner har i gang for de unge i den såkaldte restgruppe. Dvs. dem, der ikke magter at gennemføre en ungdomsuddannelse, men enten dropper ud eller slet ikke kommer i gang. Der er ingen tvivl om, at mange kommuner gør alt, hvad de kan inden for de gældende rammer, for at samle restgruppen af unge op.

Der er stadig plads til forbedringer mange steder, men der er også rigtig mange gode initiativer, og utallige både velmenende og kompetente folk, som brænder for at hjælpe disse unge og ofte arbejder langt ud over, hvad de bliver betalt for.

Samtidig er systemet gennem knopskydninger over mange år blevet svært at overskue med mange forløb, særlige tilbud og ordninger, der hver har deres vinkel, deres kæpheste og deres felt. Og det er netop noget af det, der kan rettes op på gennem regeringens tanker om etableringen af en såkaldt fleksuddannelse. En uddannelsesmulighed ved siden af de gymnasiale og de erhvervsrettede uddannelser, som kan danne paraply over de mange forskellige tilbud og samlet set udgøre et bredt og varieret tilbud til unge.

Her vil vi komme med nogle forskningsbaserede overvejelser over, hvad det ud fra de unges situation og reaktioner vil være vigtigt at få med i regeringens kommende tiltag for at få flere unge til at gennemføre en ungdomsuddannelse og for at undgå marginalisering af de grupper af unge, der ikke er plads til på arbejdsmarkedet.

Som situationen er lige nu, er der meget store udfordringer forbundet med at få flere unge til at gennemføre en ungdomsuddannelse, selv om de seneste tal så småt er begyndt at bevæge sig i en positiv retning. I forbindelse med evalueringen af Ungepakke 2 peger det foreløbige datamateriale på, at en del af de unge, der aktuelt ikke er i gang med en ungdomsuddannelse, oplever store problemer i mødet med de ordinære ungdomsuddannelser. Og skolerne og de forskellige initiativer melder om stadig flere unge, der cykler rundt i systemerne uden at kunne finde fodfæste.

Et eksempel på en ung, der ikke er i gang, kunne være Tom, som har været ude i en cocktail af misbrug, familiære problemer og frafald fra forskellige uddannelser og projekter.

Nu er det lykkedes for ham at komme ud af sit misbrug, og det, han drømmer om og forsøger at kæmpe sig frem imod, er at få et arbejde og et normalt liv – hvis det kan lykkes for ham, vil det være en virkelig succeshistorie, både for ham selv, for uddannelsessystemet og for samfundet. Men foreløbig tilhører Tom restgruppen. Han har igen og igen forsøgt sig uden held med mulige uddannelser og tilbud, og han har fået enhver form for støtte og vejledning. Han har også kastet sig ud i kampen om de få ufaglærte arbejdspladser, men her står han allerbagest i køen og kan kun håbe på et mirakel.

Problemet er ikke, at Tom ikke vil, men han har bare ikke forudsætningerne for at matche de muligheder, der er tilgængelige. Og det drejer sig ikke bare om de skolemæssige forudsætninger, men også de personlige. Selv om han gerne vil tage sig sammen og gøre den nødvendige indsats, så er hans tolerancetærskel alt for lav, når det drejer sig om skuffelser, om at få noget ud af det sammen med kammeraterne. Selv om de mange forskellige lærere og vejledere strækker sig vidt, kikser det for ham hver gang.

Alle disse forhold er imidlertid ret velkendte for alle dem, der arbejder med dette område – der kan være forskellige holdninger og indbyrdes uoverensstemmelser, men generelt er der en bred tolerance og en imponerende opbakning om at få problemerne tacklet så godt, som det nu er muligt.

Det nye, der for alvor har forværret situationen i det seneste par år og for alvor nødvendiggør en helt ny forståelse og en helt ny tilgang, er, at det arbejdsmarked, som alle anstrengelserne i den sidste ende retter sig imod, nu er næsten totalt lukket for denne ret store gruppe af de unge. Dette er simpelthen katastrofalt, og endda på to niveauer. For det første er det helt konkret kun meget få unge, der overhovedet er plads til. I en situation med stigende arbejdsløshed, især blandt de unge, ansætter man ikke dem, der klart nok har problemer med at klare sig. Og for det andet, så ved disse unge kun alt for godt, at det forholder sig sådan. Og hvorfor skal man så gøre så meget ud af at kvalificere sig, når der alligevel ikke er noget at komme efter?

> **Det nye, der for alvor har forværret situationen i det seneste par år, er at det arbejdsmarked, som alle anstrengelserne i den sidste ende retter sig imod, nu er næsten totalt lukket for denne ret store gruppe af de unge**

SÅ uanset hvor vigtigt det er, at der er egnede uddannelsestilbud og professionelle folk til rådighed, så kræver indsatsen omkring disse unge også, at situationen på arbejdsmarkedet inddrages i bestræbelserne på måder, så de unge kan komme i gang. Eller for at udtrykke det samme på en anden måde: Hvis ikke der i betydeligt større omfang bliver muligheder på arbejdsmarkedet for disse unge, vil en meget stor del af anstrengelserne være forgæves, fordi de unge fortsat er uden noget reelt fremtidsperspektiv. Ellers vil den store gruppe af udsatte unge, der bestemt ikke har det for godt i forvejen, blive mere og mere desillusionerede med deraf følgende ustabilitet, udskejelser, kriminalitet og vold. Det er ikke sundt for noget samfund at befinde sig i en situation, hvor 10-15 pct. af den opvoksende generation ikke har udsigt til nogen realistisk chance for at få en fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Vi kan ikke længere smyge os uden om at se konkret i øjnene, at der ikke inden for en overskuelig fremtid kan forventes nogen forbedringer for denne gruppe af de unge på det bestående arbejdsmarked.

Den forøgelse i beskæftigelsen, der i bedste tilfælde måtte komme ud af regeringens aktuelle initiativer, vil jo gå til dem, der allerede har nogle arbejdserfaringer, eller til mere velkvalificerede unge. Både det private og det offentlige arbejdsmarked vil nødvendigvis vælge de bedst kvalificerede, når der er nok at tage af. Det kan ikke være anderledes.

Derfor er der brug for en større, radikal og sammenhængende satsning, der må

9,1 millioner cpr-numre er udstedt siden indførelsen personnummeret i 1968

5,6 millioner cpr-numre er aktive i dag

Kilde: Morgenavisen Jyllands-Posten

LÆRING. Skolerådet, som dagens skribent er formand for, har netop indleveret et sæt retningslinjer til undervisningsministeren, som kan bruges, når skolerne skal afprøve, om de opnår de rette effekter af forskellige læringsforsøg. Arkivfoto: Mie Brinkmann

Løst. Ingen kender effekten af skoleforsøg

Alt for ofte bruger man forsøgsmidler på en måde, så det er umuligt at fastslå, om forsøget har en positiv effekt eller ej. Der er behov for en ny forsøgsstrategi.

ANALYSE

Evalueringerne af Projekt Skoleudvikling er netop blevet offentliggjort. Det er interessant, men også nedslående læsning. Tag Turbodansk som eksempel (Turbodansk er en enklere betegnelse for 'intensive og motiverende læseforløb'): Det daværende Undervisningsministerium bevilgede 6,2 mio. kr. til forsøg med sådanne særlige forløb for bogligt svage elever i 6.-9. klasse i perioden 2009-2011.

JØRGEN SØNDERGAARD

Er det et godt valg af emne til forsøg? Ubetinget ja. I betragtning af hvor mange elever vi har i de ældste klasser, som har svært ved læsning, er det en indlysende prioritering.

Har forsøgsresultaterne skabt mere viden om, hvordan folkeskolen kan lykkes bedre med denne meget vigtige udfordring? Desværre nej. Evalueringen konkluderer, at der ikke kan siges noget sikkert om effekterne af de indsatser, der er afprøvet i forsøgene med Turbodansk.

Skyldes det, at de ideer, man har afprøvet, på forhånd var dårlige? Det er der ingen grund til at tro. Et kig på indholdet i nogle af projekterne afslører mange spændende og kreative ideer.

Skyldes det så, at evalueringen er dårlig? Nej, evalueringen har gjort sig betydelige anstrengelser for at forsøge at finde ud af, om der er effekter.

Årsagen til, at vi står tomhændede tilbage, er, at forsøget er tilrettelagt på en måde, der på forhånd næsten helt sikkert udelukker, at der vil kunne påvises effekter. Man har nemlig fordelt de 6,2 mio. kr. til 36 forskellige projekter. Det er ikke i sig selv et problem, at et forsøg omfatter et antal skoler og kommuner – det er faktisk en nødvendighed. Men i dette tilfælde har hvert af de 36 projekter haft sit eget indhold: Det er ikke den samme indsats, der afprøves på de forskellige skoler, deltagerne på de forskellige skoler kommer ikke fra samme klassetrin, nogle skoler har særligt fokus på tosprogede, antal lektioner varierer osv. Som figuren viser, har der kort sagt været 36 forskellige ideer med hver sin lille gruppe af elever som forsøgsdeltagere. Mange af deltagerne – både lærere og elever – har været glade for det. Vi ved bare ikke, om noget af det, de har eksperimenteret med, har gavnet elevernes læsefærdigheder.

DET ER SELVE den måde, forsøgene organiseres på, der er problemet. Hvis man vil vide, om sådanne indsatser forbedrer elevernes læring, er det en ufravigelig forudsætning, at den samme indsats afprøves på et antal skoler. Man skulle altså have valgt 2-3 ideer ud af de 36 og afprøvet hver af dem på en 15-20 skoler. Samtidig skulle man have valgt et mindre antal skoler uden særlige indsatser, der kunne fungere som sammenligningsgrundlag, når man måler udviklingen i deltagernes læsefærdigheder.

Det er ikke kun på skoleområdet, man ofte ser eksempler på denne spredehaglsmetode, som ikke kan belyse effekterne. Det er ganske udbredt ved forsøg på velfærdsområdet bortset fra sundhed, hvor der er en indarbejdet metodisk tradition for gode forsøgsdesign.

Det lyder ellers ret simpelt at ændre forsøgspraksis, så effekterne kan måles, men helt så enkelt er det ikke i praksis. Faktisk er det ofte ret vanskeligt at få mange forskellige medvirkende i et forsøg til at udføre præcis det samme. Det kræver stor omhu ved tilrettelæggelsen, og at nogle af ressourcerne i forsøget anvendes til at skabe fælles viden og kompetencer hos dem, der skal udføre forsøget, og til løbende supervision.

EN ANDEN udfordring for de myndigheder, der står for forsøgsarbejdet, er, at de faglige miljøer, der medvirker ved forsøgs- og udviklingsprojekter, har forskellige interesser og derfor ikke alle er lige begejstrede for de krav, der stilles til forsøg, hvis man vil måle, om en bestemt indsats har effekter. Denne uenighed fremtræder undertiden som en metodediskussion – en diskussion om valg mellem kvalitative og kvantitative metoder. Når det gælder spørgsmålet om, om en bestemt indsats i et forsøg med en rimelig grad af sikkerhed har effekter på elevers læring, er der imidlertid ikke frit metodevalg. Det er nogle metoder egnede til at svare på, mens andre metoder er egnede til at svare på noget andet.

Det kan sammenlignes med en situation, hvor du både fryser om tærne og har behov for at slå et søm i for at hænge et billede op. Til din rådighed har du et par lune tøfler og en hammer. Du kan selvfølgelig godt forsøge at slå sømmet i med tøflen, hvis du ikke kan fordrage at bruge en hammer (for ikke at nævne muligheden af at varme tæerne med hammeren…), men hav ikke for store forventninger til resultatet. Det bedste resultat nås ved at varme fødderne med tøflerne, før du går i gang med at slå søm i med hammeren. Det samme gælder ved valget af metoder til at evaluere effekter af forsøg i skolen. Hvis man vil opnå viden om effekter, som kan danne grundlag for udvikling af hele folkeskolens praksis, er der ikke valgfrihed mellem forskellige metoder. Men de metoder, der ikke dur til at undersøge effekter, er til gengæld gode til andre ting.

SKOLERÅDET HAR netop behandlet et sæt guidelines for forsøgs- og udviklingsprojekter på skoleområdet, som har til formål at sikre, at man får viden om effekterne på elevers læring af de ting, der afprøves for statslige forsøgsmidler. Disse guidelines er nu afleveret til børne- og undervisningsministeren med meget bred opbakning fra rådets medlemmer.

analyse@pol.dk

Jørgen Søndergaard, adm. direktør, SFI, og formand for Skolerådet.

Turbodansk - så forskelligt er kurserne tilrettelagt

Periodens længde i alt	TIMER PER UGE			
	2-4 lektioner	**5-8 lektioner**	**8-12 lektioner**	**Mere end 12 lektioner**
Mindre end 2 måneder	Svendborg, Allerød Aalestrup	Sønderborg	Egedal	København, Kerteminde, Odense, Rebild
2-4 måneder	Ringkøbing, Furesø	Sønderborg		Holstebro, Bornholm Greve, Thisted
4-6 måneder	Tarm		Jammer-bugten	Thisted
Mere end 2 måneder	Svendborg	Esbjerg, Broager, Ringsted		Aarhus

Kilde: Rambøll og Aarhus Universitet, november 2011

... Før vi taber de udsatte unge

KRONIKEN I MORGEN
KURT MØRCK JENSEN, JENS CHRISTIAN REFSGAARD, RANE BAADSGAARD LANGE
Hvad kan vi lære af Rio?

dreje sig om et helt nyt alternativt og uddannelsesorienteret arbejdsmarked, der på den ene side ligger uden for og på ingen måde må kunne anfægte det etablerede arbejdsmarked, og på den anden side har sin berettigelse i eksisterende samfundsmæssige behov og udfordringer.

Desuden må der være tale om ordninger, der sammenknytter det arbejdsmæssige og det uddannelsesmæssige på mange forskellige måder, der kan række langt ud over, hvad vi kender fra eksisterende praktik- og samarbejdsordninger.

DET FØRSTE indebærer, at der må være en benhård regel med tilhørende sanktionsmuligheder om, at intet arbejde, privat eller offentligt, der i dag findes på arbejdsmarkedet, kan indgå i det alternative arbejdsmarked. Ordningen må naturligvis udarbejdes i et samarbejde med det eksisterende arbejdsmarkeds organisationer – der til gengæld må indse, at etableringen af det alternative arbejdsmarked også er en vital interesse for dem, og at det må udformes på en måde, så det reelt kan fungere for den gruppe af unge, det drejer sig om.

Det andet går ud på at foretage en kreativ støvsugning af alle de funktioner, der findes et samfundsmæssigt behov for at få varetaget, men som faktisk ikke aktuelt bliver udført som betalt arbejde, eller slet ikke bliver udført. Den slags findes der jo, når det kommer til stykket, en hel del af.

Umiddelbart er det velkendt, at der inden for omsorgs-, pasnings- og plejeområdet, det pædagogiske område, hjælp til ældre mennesker, handikappede og andre overalt kunne være brug for flere hænder – og der er sikkert en hel del flere tilsvarende områder, som en mere systematisk gennemgang kunne finde frem til.

Desuden vil vi pege på et andet meget stort felt, som en del unge faktisk er ret engagerede i, nemlig alt, hvad der har at gøre med klimabeskyttelse, naturpleje, energibesparelser, bæredygtighed og nedbringelse af forureningen. Her er der rigtig mange funktioner, som ikke bliver varetaget tilstrækkeligt eller slet ikke. F.eks. er omlægninger til økologisk og permakulturelt landbrug meget arbejdskrævende, og samfundsmæssigt meget ønskværdige udviklinger i den retning kunne på denne måde få et kolossalt løft. De fleste unge er i dag fuldt ud klar over, at brugen af kemikalier i landbruget og naturen skal reduceres voldsomt, og at fossile brændstoffer inden for deres levetid vil blive en bekostelig mangelvare, som landbruget kun kan få råd til at basere sig på i ganske særlige tilfælde.

> **Den gruppe af unge, som vi her har med at gøre, har det langt hen ad vejen sådan, at arbejde er godt, i hvert fald hvis det har et rimeligt indhold, og man kan få en rimelig betaling for det, mens skolegang og uddannelse er træls**

Endelig må der også inden for produktion og distribution kunne etableres job, der kan varetage nyttige funktioner, som i dag kun bliver udført nødtørftigt eller slet ikke.

Det tredje forhold i ordningen drejer sig om samspillet mellem det arbejdsorienterede og det uddannelsesorienterede. Vi skriver udtrykkeligt ikke 'arbejde og uddannelse', for det er netop en pointe, at disse to områder i den nye ordning skal være så tæt integreret, som det overhovedet er muligt. Den gruppe af unge, som vi her har med at gøre, har det langt hen ad vejen sådan, at arbejde er godt, i hvert fald hvis det har et rimeligt indhold, og man kan få en rimelig betaling for det, mens skolegang og uddannelse er træls.

Men de vil som regel være helt med på, at deres arbejde skal indebære en oplæring, der også omfatter en faglig kvalificering og beskæftigelse med mere skolemæssige aktiviteter, som kan udvikle de nødvendige kompetencer. Der findes allerede betydelige pædagogiske erfaringer med at håndtere sådanne sammenhænge, om end de fleste, som f.eks. produktionsskolerne, har udgangspunktet i en skole og ikke i et arbejde. På det her skitserede alternative arbejdsmarked skal det være omvendt. Sammenfletningen mellem det arbejdsmæssige og det uddannelsesmæssige skal have sit udgangspunkt i arbejdet. Det vil i mange tilfælde kunne give det pift til motivationen, som er helt afgørende for læringsmulighederne, ikke mindst for de unge i den berørte gruppe.

ET SÅDANT alternativt arbejdsmarked hverken kan eller skal naturligvis lønmæssigt være bare i nærheden af, hvad man tjener på det etablerede arbejdsmarked. Men det skal på den anden side kunne give lønninger, der ved fuldtidsarbejde klart overstiger de forskellige former for understøttelse, vi ellers giver til de unge.

Og samtidig skal det være sådan, at man kun får betaling for de timer, man faktisk arbejder, så man oplever at kunne tjene mere ved at arbejde mere – mange af disse unge har faktisk af mange forskellige grunde svært ved at arbejde på fuld tid og endda også på halv tid.

En stor del af et sådant arbejdsmarked vil kunne finansieres gennem besparelser på de forskellige igangværende former for understøttelse, praktik- og beskæftigelsesordninger, kontrol mv. Hertil kommer så de meget vidtrækkende fordele af både økonomisk, social, velfærdsmæssig og miljømæssig karakter, der kan påregnes i samme omfang, som ordningen kommer til at erstatte den tomhed, ligegyldighed og nederlagsoplevelse, samfundet i dag udsætter mange unge for.

Vi mener således ud fra vores omfattende arbejde med at kortlægge disse unges situation og måder at fungere på, at der i regeringens indsatser over for det, der kaldes restgruppen, må arbejdes med et bredt uddannelsesbegreb, der ud over at rumme de mange allerede kendte former for uddannelse også og som noget helt centralt omfatter forløb på et alternativt arbejdsmarked som det her skitserede.

Børne- og undervisningsminister Christine Antorini har lavet et inspirerende udspil med tankerne om en ny nordisk pædagogik, hvori der er tre hovedprincipper: Teori og virkelighed skal kobles sammen. Fællesskabet skal i front. Partnerskab om uddannelsesrevolutionen. Vores indspil går ud på at tage de ovenstående tre forhold meget alvorligt – især ved for alvor at koble uddannelse til arbejdsmarkedet på en ny måde uden de usikkerheder omkring praktikmulighederne, som erhvervsuddannelserne i dag er behæftet med, og som formodentlig vil vokse yderligere fremover, hvis man kun kan trække på det eksisterende arbejdsmarked.

> **Kun en løsning, der samtænker uddannelse med noget, der kan opleves som 'rigtigt' arbejde, kan være et bare nogenlunde realistisk alternativ til det, der gerne formuleres som at 'tabe en generation på gulvet'**

STØRSTEDELEN af den store gruppe af vores unge, der i dag ikke gennemfører en ungdomsuddannelse, vil meget gerne have et arbejde, som de kan opleve som meningsfuldt, og som de kan få en betaling for, der kan give en oplevelse af, at man selv tjener sine penge. Og meget gerne på en måde, hvor det indgår i samspil med en palet af godkendte uddannelsestilbud, der tilsammen kan give de unge papir på de kvalifikationer, de opnår, og befordre en oplevelse af sammenhæng mellem de forskellige aktiviteter, samtidig med at de rummer et funktionelt og målrettet fællesskab med andre unge. Det vil uden tvivl kræve en masse politisk initiativ, nytænkning, åbenhed og engagement at få en sådan ordning etableret. Den aktuelle situation, hvor der med en ny regering, nye tiltag, og herunder den bebudede fleksuddannelse, bliver taget initiativ til at etablere en ny vej for disse unge, giver forhåbentlig også den åbning for radikal nytænkning og slagtning af nogle hellige køer, som vi her lægger op til.

De erfaringer vi har gjort blandt disse unge, har vist os, at kun en løsning, der samtænker uddannelse med noget, der kan opleves som 'rigtigt' arbejde, kan være et bare nogenlunde realistisk alternativ til det, der gerne formuleres som at 'tabe en generation på gulvet' – med alle de menneskelige og samfundsmæssige konsekvenser og tragedier, der ligger i dette uhyrlige udtryk.

Og tænk hvis det endda kunne medvirke til at indløse en række andre samfundsmæssige behov og udviklingsmuligheder.

BIRGITTE SIMONSEN
NOEMI KATZNELSON
KNUD ILLERIS